УДК 811.161.2: 398.8.09

Ніна Данилюк

МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ КОЛОДЯЖЕНСЬКИХ ПІСЕНЬ З РУКОПИСНОГО ЗОШИТА В ЗАПИСАХ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ТА ОЛЬГИ КОСАЧ

Розглядаються мовностилістичні ознаки народнопісенних текстів, записаних Лесею Українкою та Ольгою Косач у селі Колодяжному. Відзначається активне використання слів-концептів, пов'язаних з язичницькою культурою. Приділяється увага фонетичним, морфолого-словотвірним і семантичним ознакам, діалектизмам, власним назвам.

Ключові слова: народнопісенний текст, слово-концепт, символ, діалектизми, власні назви.

Відомо, що Леся Українка упродовж років старанно досліджувала народну поезію. Результатом цієї діяльності стали книги „Дитячі гри, пісні й казки з Ковельщини, Лущини та Звягельщини на Волині. Зібрала Лариса Косач. Голос записав К. Квітка" (К., 1903), „Народні пісні в записах Лесі Українки та з її співу" (К., 1971). Фольклорні тексти увійшли також до видань: „Леся Українка. Збірник (До 75-річчя з дня народження)" (Л., 1946), до 9 тому Зібрання творів у 12 томах (К., 1977). У кінці 80-х років XIX ст. вона здійснила записи календарно-обрядових пісень у с. Колодяжне. Великий цикл купальських пісень з описом обряду і мелодіями, надісланий Іванові Франкові, був опублікований на сторінках журналу „Житє і слово" (т. 1, кн. 2) за 1894 р. Відомо, що Леся передала збірку купальських пісень Миколі Лисенку та наспівала композиторові пісенні мелодії, однак ці матеріали загубилися. Фіксацію народних пісень з голосу Лесі Українки пізніше здійснював Климент Квітка.

Рукописний зошит із записами народних пісень, зробленими Лесею Українкою та її сестрою Ольгою, був переданий у 1941 році разом з іншими рукописами із Чернігівського музею Михайла Коцюбинського на зберігання до Волинського крає-

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

знавчого музею. Припускають, що Хома Коцюбинський знайшов цей зошит разом з паперами у Київському історичному музеї. Леся Українка вважала ці записи втраченими. Ними не міг також скористатися Климент Квітка, готуючи до друку народні мелодії з голосу дружини. Частина текстів, записаних Ольгою, увійшла до 9 тому 12-томного видання, частина – подається у примітках до тому, але вказана у них пагінація не відповідає оригіналові (у зошиті не 84, а 94 сторінки). Нещодавно було опубліковано факсимільне видання рукопису та відтворення тексту „Колодяженські пісні з рукописного зошита в записах Лесі Українки та Ольги Косач" (Луцьк, 2006) [1]. Отож, дослідники мають можливість працювати з тотожною копією оригіналу. Крім того, можна послуговуватися результатами порівнянь текстів, записаних сестрами, із тими, які були наспівані Климентові Квітці, що містяться у примітках. Нашу статтю присвячено мовностилістичному аналізові текстів цього унікального видання, яке ще не стало предметом спеціальних наукових студій.

Відомо, що письменниця збирала українські народні пісні різних жанрів: обрядові, про кохання, родинне життя і жіночу долю, суспільно-побутові (козацькі, рекрутські та солдатські), танцювальні, жартівливі, колискові, балади, думи. До зошита, зокрема, увійшли веснянки, жниварські й весільні пісні. Серед них трапляються також родинні, соціальні твори і приспівки до танцю.

Переважно у веснянках знаходимо лексеми, які етнологи вважають символічними знаками сонця: *коло*, *колесо*, *хоровод*, *мости*, *король*, *воротар*, *вінок*, *коровай* тощо. Зокрема, поетеса віднайшла кілька варіантів веснянки з опорним словом *воротар* (варіанти – *бородар, володар*): „Володар, володарочку", „Бородар, бородарку". На думку дослідників, у цих текстах відобразилися давні уявлення слов'ян про „небесні ворота". Степан Килимник писав: „Ці ворота відкриваються на магічні дії й з Неба приходять новонароджені душі... і богиня весни *Лада*.., і *урожай*, щастя, добро; цими воротьми приходять-повертаються і душі „дідів", опікунів роду-родини, для догляду за урожаєм...

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Але цим мостом, через ці ворота, і відходять душі померлих на Небо – у Вирій" [2, 161]. Слово-поняття *воротар* (*бородар*, *володар*) позначає охоронця символічного мосту. Цікаво, що Микола Лисенко під нотами зробив примітку: „Бородар – Воротар, Володар, Молодар" [3, 384]. Показовим є те, що записувачі колодяженського зошита виділили кілька творів окремим розділом, назвавши його „Бородарі". До нього віднесено пісні „Кремповеє колесо", „Пускайте нас з гір погулять...", „А в кривому танцю...", „Бородар, бородарку!", „Ой їхали хлопчики орати", „Ой на горі санчата...", „Покочу я долото...", „Постійте, хлопці, тутека..." Наприклад: ***Бородар, бородарку!*** *Продав Зосим Дарку. А що взяв за Дарку, Цілу піврубельку* [1, XXXIX]. Як бачимо, давня символіка лексеми *бородар* у наведеному тексті (до речі, не поданому в книзі К. Квітки) відсутня. Порівняймо архаїчніший запис:

Володар, володарочку,
Одчиняй ***ворітечка!***
– Ой хто воріт кличе? (2)
– Панські служечки.
– Що ж нам за дар несуть?
– Ярої пчілоньки [3, 55].

У зошиті є два варіанти поезії „Кривий танець" („А в кривому танцю"):

А ***в кривого танця*** *Та не виведу кінця. Треба його та виводити, Кінця ладу ізнаходити* [1, XV]; *А* ***в кривому танцю*** *Не вивести концю. Коню вороненький, Танець понімецький* [1, XXXIX]. Як уважають дослідники, опорне словосполучення *кривий танець* є образом-символом вічного руху сонця.

Епітетні сполуки *кремповеє колесо* (*кроковеє колесо*), *млиновеє колесо*, на думку О. Потебні, позначають небесне світило: "Це жовте колесо – сонце; сонце дивиться зверху й бачить багато дива..." [5, 47]: ***Кремповеє колесо*** *Поверх води*

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ходило... [1, XXXIX]; ***Млиновеє колесо*** *Вище млина ходило Усе диво виділо...* [1, XX].

У зафіксованих текстах активно використовуються астральні образи із символічним значенням: *зоря, місяць, сонце*. Також типовими є зіставлення *світило – людина*, як це маємо у багатьох календарно-обрядових піснях, зокрема, у жниварських: *Приїжджаю під віконце, Вийшла* ***дівча*** *– та як* ***сонце*** [1, XXVI]; *Поживай, панойку,* ***з жоною****, Ой* ***із зорою, з зірками****, Поживай, панойку,* ***з дітками*** [1, XLVII]. Інколи порівняння формально не виражене, а входить до складу семантико-синтаксичного паралелізму, наприклад: *Ой ясно, ясно, де ясне* ***сонце*** *сходить, А ще ясніше, де наша* ***пані*** *ходить, А ще ясній, де наш* ***господар*** *ходить* [1, XXII].

У пісенних текстах знаходимо номінації, пов'язані з язичницькими обрядодіями. Звернемо увагу на такі, як *Кострубонько, Тума,* стосовно яких у науковій літературі немає одностайної думки. Зокрема, зміст слова-поняття *Кострубонько*), яким називається драматизована веснянка-гаївка, поки що не з'ясовано, однак, на думку Степана Килимника, тут персоніфіковано представлена боротьба весни-літа із зимою: *Бідна моя головонька! Нещаслива моя доленька! Що ж я, бідна, наробила!* ***Кострубонька*** *не злюбила!* [1, XV].

Тлумачення слова *Туман (Тума)*, наявного у таких рядках:

Туман *танок водила, (2)*
Що виведе, то й стане,(2)

На дівочок погляне, (2)
Чи всі дівки в танку є? [1, XX]

– виявляємо збірці народних мелодій з голосу Лесі Українки, упорядкованій Климентом Квіткою. Тут подано такий коментар: «Слово „туман" в сьому варіанті стоїть замість давнього слова „тума́", котре значить: людина мішаної породи,– один із родителів турчин або татарин, а другий українець (див. Словарь української мови Б. Грінченка)» [3, 8]. Звернувшись до

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

відповідних уснопоетичних творів, укладених А. Метлинським і Д. Яворницьким, автори здійснюють реконструкцію первісного тексту, подаючи перший рядок у такому вигляді: ***Тума*** *танок водила...*

Загальновідоме опорне слово із веснянки „Подолянка" також потребує уточнення: *Десь тут була* ***подоляночка****, Десь тут була молодесенька. Тут вона впала, До землі припала* [1, XV]. Лексеми *подоляночка* і *подолянчик*, на думку Світлани Єрмоленко, „це не жителі Поділля, одного з етнографічних районів України, а характерні персонажі веснянок. Такі назви могли виникнути тому, що хороводи дівчата водили на березі річки, на низовині, тобто на поділлі" [6, 43].

Показовим для календарно-обрядової та весільної поезії є вживання лексеми *Бог* та її синоніма *Господь*. Перша здебільшого стоїть у формі звертання: *Ой дай,* ***Боже****, звечора погоду...* [1, XXXIV]; *Приточи,* ***Боже****, більше ночі* [3, 92]; *Ой дай,* ***Боже****, довгії ночі* [там само]; *Повидай,* ***Боже,*** *Повидайте...* [1, XVIII]. Зазначимо, що стосовно давності слова-поняття *Бог* у подібних текстах немає єдиної точки зору. Вивчаючи етимологію сакральних назв, Іван Огієнко підкреслював, що „головні релігійні терміни були в нас ще задовго до християнства і нова Грецька Віра не змогла їх вигнати з всенародного вжитку й замінити новими грецькими... Таким чином найважливіше релігійне слово бог формально позосталося в нас незмінним і не було заступлене новим грецьким theos" [7, 85–86]. Можна припустити, що в календарній обрядовості також відбулося суміщення язичницького і християнського змісту теоніма.

У веснянках, жниварських та весільних піснях маємо розгалужені ряди назв рослин: *хрещатий барвінок, калина, василик, зілля, кропива, льон, пшениченька* та інші. Семантична структура деяких із них може не збігатися з сучасною. Так, лексема *зілля* здебільшого реалізує значення „лікарська трава", „чари" і не виявляє семи „бур'ян", як-от: *Дівки* ***зілля*** *пізнали І в рученьки забрали: – Ой це* ***зілля****-кукота, Парубоча сухота* [1,

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

XX]. Слово-поняття *калина* у багатьох текстах має символічне значення, особливо розгалужене у весільних піснях:

Ой Марися дружечки збирала,
В долину ***по калину*** *послала:*
Ой в долину, дружечки, в долину.
По червону калину
І по зелений барвінок
Молодейкій Марисі на вінок [1, XXX].

Тут лексема *калина* виступає символом дівчини, молодості, кохання, *барвінок* асоціюється із хлопцем, а також тривалістю почуттів.

Тексти, зафіксовані в рукописному зошиті, містять цілу низку назв тварин і птахів, властивих нашій місцевості: *кінь, коза, заїнько, голубка, перепілка* та інші. Проте часто вони втрачають ознаки реальних фауноменів і стають символічними знаками дівчини або хлопця, наприклад, у грі-хороводі:

А в нашої ***перепілочки*** *та голівка болить,*
Тут була, тут була ***перепілочка****,*
Тут була, тут була винозірочка [1, XV].

Зрозуміло, що тут ідеться зовсім не про пташку, а про дівчину-ведучу.

Вражає велика кількість лексем на позначення людини за статтю (*дівчина, парубок*), віковими ознаками (*дід, малі діти*), родинними стосунками (*баба, батько, мати, шуренко, свістючка, тещенька, свекруха)*, належності до подружжя *(чоловік, жінка)*, за соціальним і майновим становищем (*царенко, селянин, багатий, бідна*), національністю (*циганин, татарочка*), родом занять (*піп, дяк, козаченько, жнець, господар*), участю у весільному обряді (*молода, боярин, сват, дружка*) тощо: *– **Сестро** ж наша, **сестро**, Чого стара стала? Чи **сини** женила, Чи **дочки** давала?* [1, XXXVI]; *Ой дай, **мати**,*

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

діжку, На діжку подушку, На подушку кожуха, Там сяде ***молодуха*** [1, XXXI].

У весільних піснях частотністю і смисловим навантаженням вирізняються слова-поняття *вінок (вінець)* і *коса*, що є символами дівочої честі. До оточення опорної лексеми *вінок* входять не лише назви рослин *барвінок, рута*, із яких традиційно його вили, але й номени *ягоди, перли, золото, сльози*, які, з одного боку, передають семи „краса" „цінність", а з другого – містять вказівку на психологічний стан дівчини:

На, татойку, мій ***вінець,***
Ще й низенький поклонець,
І ***з ягодойками,***
І ***з перлойками,***
З дрібними сльозойками [1, XXX].

Про різницю у статусі дівчини та жінки у нещасливому заміжжі сигналізують зіставно-протиставні конструкції з опорним словом *коса: Ой як я була в своєї матінки, своєї,* ***Сяло золото коля косойки меї.*** *Ой як я пошла од свої до чужеї,* ***Впало золото од косойки меї*** [1, XLIX].

Концепт *коса* представлений синоніміко-варіантним рядом *коса, косойка*, означеннями *руса, довга*, висловами з дієслівними компонентами *плести кососоку утроє, заплести косойку в батіжок; косу розпустити, косу розчесати, косу розплітати* та ін.:

Приступи, братику найстарший,
Розпусти косойку *наперше.*
Розпусти косойку *по плечку,*
Полилися сльозойки по личку.
Розпусти косойку *в дрібний мак,*
Суди, Боже, дождати кождий так [1, XXXII].

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Зорієнтована на народні традиції мовна особистість знає, що дівчина раніше ніколи не ходила з розпущеними косами. Тому *коса*, розплетена до весілля, *вінок*, знятий з голови дівчини, символізують безчестя:

Їхав, мати, козак молоденький,
Здійняв з мене вінок рутвяненький,
Ой накинув серпанок тоненький.
Ой тепер же я ні дівка, ні жінка,
Тепер же я людська поговірка [1, XXXIII].

Відзначимо, що у народнопісенному мовленні усталився свій словник загальних географічних назв, які традиційно опоетизовуються, незалежно від місця виникнення твору. До нього входять: *сад, ліс, діброва, гай, луг, яр, байрак, гора, круча, берег, долина, брід, річка, озеро, море, поле, степ, нива* тощо. Лексема *сад* в українських піснях здебільшого вживається у значенні „присадибна ділянка, засаджена плодовими деревами, кущами, квітами тощо" [8, IX, 9]. Крім того, в українській культурі виникають додаткові елементи змісту: „місце знаходження криниці", „місце зустрічі закоханих", „у давні часи – місце поховання хлопця, дівчини" тощо. Опорне слово традиційно поєднується з епітетами *зелений (зелен, зелененький), вишневий (вишньовий, вишний, вишневенький): Через сінечки* ***вишневий сад****. Сховалася Марися в виноград.– Хто знайде в тім винограді, З тим сяду на посаді* [1, XXXI]. Весільні тексти із рукописного зошита дають підставу вважати, що атрибут *вишневий* та його варіанти певним чином втратили семантичну визначеність як прикметники, похідні від іменника *вишня*, і реалізують семи „гарний", „батьківський". Прикладкове сполучення *сад-виноград*, поширене у народній поезії, свого часу привернуло увагу Олександра Потебні. Лексема *виноград*, на думку вченого, походить з німецького Weingarten, що у перекладі означає „виноградний сад" [9, 73]. Вислів *виноградний сад* означає „особливо гарний сад". Тому невипадковою є номінація *виноград* у наведеній строфі весільної пісні, оскільки усе, що оточує

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

молодих, має бути незвичним, винятковим.

Лексеми *море, озеро* у фольклорі досить часто втрачають семантичну визначеність. Кожному мовцеві відомо, зокрема, що слово-поняття *море* в літературній мові має значення „частина океану, великий водний простір з гірко-солоною водою, який більш-менш оточений суходолом” [8, IV, 802], й *озеро* – „природна або штучна заглибина, заповнена водою” [8, V, 653]. Проте внаслідок десемантизації у фольклорних текстах вони можуть вступати в синонімічні відношення: *Ой* ***на морі, на морі*** *(2), Та* ***на синьому гозері****... Там галочки збирались* [1, XIX].

Факт високої частотності гідроніма *Дунай* в українському фольклорі дослідники пояснюють його полісемантичністю, поєднанням значення „широкий водяний простір, ріка, водойма” і власне іменного – „назва західного допливу Чорного моря, а також – Дніпра”. Наприклад: ***– За Дунаєм*** *полотно білила, Там я, мамцю, віночок згубила* [1, XXXIII]; *Дівоцька краса, Як літня роса:* ***На Дунаї*** *прана, На сонці сушана...* [1, XXXIX]; *Над Дунаєм глибоким Стоїть терем широкий* [1, XXIX]. Можливо, стосовно номена *Дунай* спрацьовує своєрідна закономірність використання власних назв, яку помітив Олексій Хроленко, підкреслюючи: „Цей парадокс відзначений і на прикладі лексеми *Дунай*: чим далі від реальної ріки живуть носії фольклору, тим частіше згадують *Дунай*, перетворюючи назву реалії в знак особливої ріки” [10, 227].

У багатьох піснях, в яких з’являються слова-поняття *гора, долина, берег, ріка*, звучить мотив розлуки дівчини з милим, матір’ю, родом, козака, чумака – з рідною землею. Вислови *брести через річку, плисти через воду, річку плисти* набувають символічного значення „долати перешкоду”, як-от:

В чужім краю, в чужім краю
Зовуть мене заволокою,
Кажуть мені ***річку плисти***
Широкую та глибокую.
Широкую переплила,
На глибокій утопилася.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Бодай моя лиха доля
Та нікому не судилася [1, XXVIII].

У жниварських піснях активно використовуються назви *поле, нива, гони (загони): Ой чиє то поле, широкі загони?* [1, XXV]. Тут слово *поле* має значення „ділянка землі, що використовується для посівів" [8, IV, 61]. Лексема *гін (загін)* у Словникові української мови пояснюється як „смуга поля, що обробляється машиною, знаряддям в один захват (загін)" [8, II, 71]. Очевидно, у пісні мається на увазі смуга поля, що обробляється людиною в один захват. Відзначимо також типовий прийом народнопісенної мови – градацію однопланових понять, їх навмисне протиставлення у формі звороту *не так .., як: не так нива, як гони; не так нива, як снопи*, що вживаються для підкреслення важкої, виснажливої праці:

– Ой немила нам вечеройка, немила,
Бо натомила та ***широкая нива****,*
Ой ***не так нива, як*** *високії гори,*
А ще при тому ***широкій загони****,*
А ще до того та й маленькеє жито,
А мені спину, як кийом перебито [1, XLIX].

Відомо, що до числових констант, які упорядковують космічний світ, відносять *один, два, три, чотири, сім, дев'ять, дванадцять, сорок* та інші. В обрядових текстах, записаних Лесею Українкою, найбільш уживаними є *три* і *дванадцять*. Перший числівник переважно позначає трикратно повторювальну дію, трьох людей, три предмети, світила тощо. Лексема *дванадцять* містить вказівку на упорядкованість світу, а також має значення великої кількості: ...*За тими столами* ***дванадцять*** *панів, А між тими панами мій нелюб сидить*... [1, XXIII].

Про волинське походження переважної більшості пісень свідчать географічні назви цієї та сусідніх місцевостей: *Луцьк, Любар, Олика, Варшава, Краків, Волинь, Польща, Росія* тощо.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Як-от: *Ой хто* ***в Луцьку*** *бряжчить? Молода клюшниця* [1, XXXIX]; *Була* ***Польща****, була* ***Польща****, та й стала* ***Росія****...* [1, XXVII]; *Одну* (дівчину.– *Н. Д.*) *маю на Вкраїні, Другу* ***на Волині****...* [1, XLV]. Останній приклад, крім того, є ілюстрацією змісту номена *Україна* у середні віки, який позначав, на відміну від сучасного розуміння, лише певні території центральної та козацької України.

Показовим також є вживання діалектних слів та їх форм, властивих волинсько-подільським говорам [див.: 11]. Зокрема, поширені приставні звуки *[г]* та *[й]*: *– **Г**орел поле погорав Ще й **г**овесу насіяв* [1, XX]; *Оно нема* ***й****дної Та Настуні молодої* [1, XX]. У демінутивних формах іменників та прикметників звук *[н]* заступається середньоязиковим *[й]*: *– Ану, ану, телят****ойк****и* [1, XLIV]; *А я свою дівчин****ойк****у По голосу знаю* [там само]; *– Ой горе, доню, под гаєм зелен****ейк****им, Один віл чорний, а другий полов****ейк****ий, погонач малий, плугатир – мій мил****ейк****ий* [1, L]. У новоутворених закритих складах можуть подекуди зберігатися етимологічні голосні *[о], [е]*: *под, возьму, пошла, камень* та інші. Виявляється метатеза складів *[лір] – [ріл]* (*тарілка – талірка*), *[нама] – [мана]* (*намастир – манастир*), як-от у рядках: *Ходім, брацю, в* ***нама****стир, Нехай же нам Бог простить* [1, XXXV].

Знаходимо чимало варіантів, які виникають як наслідок впливу польської мови, наприклад: *–* ***Дзінькуємо*** *пану за привіт. Щоб ви-те були зо сто літ* [1, XLVII], *Під* ***димбрівкою****, під зеленою Ой там хлопці комара б'ють* [1, XIV].

У межах пісенної строфи можуть використовуватися дієприслівники та дієприкметники там, де мали б бути нормативні дієслова:

Ой зелений явур, зелений,
У воротечках ***стоячий****.*
Ой наш паночко молодий,
У своєму домі ***сидячи****,*
У своєму дому ***сидячи****,*
Золоте перо ***держачи****, (bis)*
Білі листочки ***пишучи*** [1, XLIX].

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Інколи трапляються специфічні форми ступенів порівняння прикметників у порівняльних зворотах, як-от: *Нема й* ***покращої*** *(2)* ***По*** *Ганнусі молодої (2)* [1, XIX]*; Нема й* ***покращого****, (2)* ***По*** *Іванка молодого (2)* [1, XVI].

Зазначимо, що при записові пісенних текстів діалектні особливості відтворені непослідовно, хоча укладачі розуміли важливість їх збереження. Очевидно, освіченість збирачів сприяла тому, що часто спостерігаємо наближення до літературної норми.

Отже, відзначимо найхарактерніші особливості усної народної поезії в записах Лесі Українки та її сестри Ольги: добір автентичних текстів, що зафіксували елементи язичниць-ких вірувань, уважне ставлення до слова, особливо із затемненою семантикою, відтворення діалектних особливостей переважно на фонетичному і морфолого-словотвірному рівнях. Факсимільне видання рукописного зошита дає можливість працювати із текстами, поданими сучасною графікою, а також доторкнутися до таїни автографів наших землячок.

Література

1. Колодяженські пісні з рукописного зошита в записах Лесі Українки та Ольги Косач / Факсимільне видання рукопису та відтворення тексту.– Луцьк: Волин. обл. друк., 2006.– 154 с. (Далі посилаємося на це джерело, у дужках подаючи, відповідно до оригіналу, сторінки римськими цифрами).

2. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні.– Кн. І.– Т. 1, 2.– К.: Обереги, 1994.– 400 с.

3. Народні пісні в записах Лесі Українки та з її співу.– К.: Муз. Україна, 1971.– 435 с.

4. Народні мелодії. З голосу Лесі Українки записав і упорядив Климент Квітка / Фототипічне видання.– Луцьк: Волин. обл. друк., 2006.– 240 с.

5. Потебня О. О. Естетика і поетика слова: Збірник.– К.: Мистецтво, 1985.– 302 с.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

6. Єрмоленко С. Я. „Десь тут була подоляночка...” // Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності: Стилістика та культура мови.– К.: Довіра, 1999.– С. 42–46.

7. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу.– К.: Обереги, 1992.– 424 с.

8. Словник української мови: В 11 т.– К.: Наук. думка, 1971–1980. (Далі римською цифрою позначається том, арабською – сторінка).

9. Потебня А. А. Объяснение малорусских и сродных песен. Колядки и щедровки.– Варшава, 1887.– 809 с.

10. Хроленко А. Т. Границы слова в фольклорном тексте // Проблемы структурной лингвистики. 1983.– М.: Наука, 1986.– С. 219–224.

11. Данилюк Н. Діалектні явища у мові волинських народних пісень // Українські і польські говірки пограниччя / Ред. Ф. Чижевський, Г. Аркушин.– Люблін-Луцьк, 2001.– С. 125–126.

Danylyuk N. The Language Peculiarities of Kolodyazhne Folk Songs (from Lesya Ukrainka and Olha Kosach Manuscript).

The article is devoted to the stylistic language features of folk song texts written down by Lesya Ukrainka herself or by Olha Kosach. The active usage of concept words, connected with Pagant culture are pointed out. The attention is paid to some phonetic, morphological word-building and semantic features, dialect words and proper names.

Key words: folk song text, symbol, concept words, dialect features, proper names.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com